

07.08.2014

Casetă tehnică: Riscurile inflației joase și ale deflației

Casetă extrasă din:

[Raport asupra inflației nr.3, august 2014](#) ^[1]

Luând în considerare faptul că proiecția din Raportul asupra inflației nr.2 plasa rata medie anuală a inflației IPC în banda de jos a intervalului de variație, a apărut necesitatea menționării riscurilor unei inflații joase și ale deflației. După cum arată experiența Japoniei de la începutul anilor '90, deflația este un fenomen economic care reprezintă opusul inflației, caracterizat prin scăderea nivelului mediu general al prețurilor bunurilor și serviciilor, are consecințe la fel de grave asupra unei economii naționale ca și inflația ridicată, fiind dificilă de a fi combătută în economiile vulnerabile și prea slabe pentru a face față unor datorii mari. Deoarece împrumuturile sunt fixate în termeni nominali, diminuarea salariilor și ale prețurilor măresc povara achitării acestora.

Chiar și atunci când nu atinge nivele critice, o inflație prea joasă are efecte secundare „costisitoare”. În asemenea situații, numerarul devine mai atractiv pentru investitori, ca un etalon al valorii. O astfel de circumstanță favorizează alunecarea economiei în **capcana lichidității** și face mai dificilă misiunea băncii centrale de reducere a ratei reale a dobânzii. Capcana de lichiditate este asociată cu scăderea ratei nominale a dobânzii foarte aproape de zero (limita inferioară zero), băncile centrale rămânând fără spațiu de manevră, pierzând posibilitatea de a reduce rata de politică monetară pentru a stimula cererea în perioadele de încetinire a creșterii economice sau de recesiune. Sunt două cauze ce stau la baza declanșării unei capcane de lichiditate: anticipările greșite privind nivelul jos al dobânzii, considerat a fi normal și lipsa de încredere în sectorul financiar, ceea ce poate conduce la o criză a sectorului de creditare. În ambele cazuri, intervine o lipsă acută de lichiditate pe piață, determinând ruperea legăturii dintre rata de bază și costul creditelor.

Convențional, expansiunea ofertei monetare va genera inflație, deoarece pentru aceeași cantitate de bunuri este disponibilă o masă monetară mai mare. Însă, în timpul unei capcane de lichiditate, creșterea ofertei de monedă este pe deplin absorbită de cererea excesivă pentru lichiditate. Investitorii acumulează oferta de monedă în detrimentul cheltuirii acesteia, deoarece costul de oportunitate al deținerii de lichiditate (câștigurile din dobânzi nepercepute este diferența dintre câștigurile obținute și cele ce ar fi putut fi înregistrate în absența unor cheltuieli și comisioane suplimentare, precum și timpului pierdut.) este zero, atunci când rata nominală a dobânzii este zero. Dacă creșterea cererii pentru monedă este proporțională cu majorarea ofertei de monedă, inflația va rămâne stabilă. Însă, dacă cererea pentru monedă se majorează în proporții mai mari decât creșterea masei monetare, nivelul prețurilor scade. În situații extreme, dacă oferta monetară e majorată prin cumpărarea pe scară largă de active financiare, pentru acoperirea datoriei pe termen lung investitorii își transferă deținerile de active purtătoare de dobândă din portofoliu în lichidități.

În general, salariile sunt rigide, în special, atunci când trebuie să fie reduse. În cazul în care inflația este în imediata apropiere a țintei sale, angajatorii pot majora salariile nominale, iar o posibilă diminuare a acestora este mult mai dificil de realizat. Angajatorii sunt supuși presiunilor să păstreze salariile la același nivel, iar prețurile și, respectiv, veniturile sunt în declin. Această situație defavorizează expansiunea și angajarea suplimentară în câmpul muncii, obiective dezirabile într-o economie lentă, cu o rată înaltă a șomajului.

Dar, probabil cel mai mare risc al unei inflații joase este alunecarea în deflație. Inițial, dacă rata nominală a dobânzii se plasează la un nivel scăzut, situație care se întâmplă atunci când proiecția actuală și viitoare a inflației înregistrează valori reduse, banca centrală nu dispune de manevre suficiente de reducere adițională a ratei dobânzii. Însă, în cazul deflației și a unor așteptări deflaționiste viitoare, chiar și o rată nominală a dobânzii de zero la sută poate rezulta într-o

rată reală a dobânzii pozitivă, care este mai mare decât nivelul necesar pentru stimularea economiei aflată în recesiune sau deflație. Ratele nominale ale dobânzii nu pot să se reducă inferior nivelului zero, deoarece potențialii creditori vor tinde să dețină numerar, decât să împrumute la rate negative ale dobânzii. Această situație fiind numită **limita inferioară zero**.

De asemenea, diminuarea generalizată a prețurilor pe o perioadă de timp îndelungată reduce considerabil și marja de profit. Este raportul dintre profitul brut și vânzările nete. Marja profitului este un indicator al capacității unei companii de a transforma în profit o unitate monetară obținută din vânzări, după ce costul bunurilor vândute a fost acoperit. a agenților economici, fapt ce determină un risc investițional și acționează în defavoarea stimulării producătorilor; ulterior, generând o diminuare a investițiilor. Nu în ultimul rând, deflația afectează veniturile bugetare și ieșirea din spirala deflaționistă se poate realiza doar printr-o serie sustenabilă de politici monetar-fiscale. Astfel, dacă manevrele de evitare a deflației nu au succes, economia intră într-o spirală deflaționistă: scăderea prețurilor determină diminuarea producției, care la rândul său duce la scăderea salariilor și creșterea șomajului, ceea ce conduce la diminuarea prețurilor în continuare.

See also

Tags

[capcana lichidității](#) ^[2]

[lichidități](#) ^[3]

[deflația](#) ^[4]

[inflation](#) ^[5]

[inflația joasă](#) ^[6]

Source URL:

<http://www.bnm.md/en/node/52412>

Related links:

[1] <http://www.bnm.md/ro/content/raport-asupra-inflatiei-nr3-august-2014> [2] <http://www.bnm.md/en/search?>

[hashtags\[0\]=capcana lichidității](#) [3] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=lichidități](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=lichidități) [4]

[http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=deflația](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=deflația) [5] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=inflation](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=inflation) [6]

[http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=inflația joasă](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=inflația joasă)